

VALSTS GODS – IMENE

Imants Par dnieks,
11. Saeimas deput ts

Mald gais stereotips Nr.1

- imene ar b rniem VAI karjera?

Patiesība - KARJERA UN ĪMENE!

Izcili piemēri, kur sievietes daudz rūpina un spēj profesionālo karjeru apvienot ar ģimeni dzīvi:

- 1) Vineta Porciņa – 4 bērni, filoloģijas zinātņu doktore, 11. Saeimas deputāte
- 2) Inguna Rībena – 4 bērni, bijusī Kultūras ministre, 11. Saeimas deputāte
- 3) Ilze Višule – 3 bērni, Labklājības ministre
- 4) Elīna Silīņa – 3 bērni, uzņēmēja, 11. Saeimas deputāte;

- 5) Di na Zande – 5 b rni,
psiholo ijas zin t u
doktores
- 6) Santa Didžus – 3 b rni,
uz m ja, TV seja
- 7) Una Gavare – 6 b rni;
bijus modele, m jm c bas
pasniedz ja
- 8) Evita Z l te - 4 pie emti
b rni, absolv jusi Latvijas
M zikas akad miju,
Latvijas Nacion l s operas
soliste, Baby Box
patronese

Mald gais stereotips Nr.2

- Daudzbrīnu imene – 1 dzimtību raistošs stāvoklis?

Daudzbrīnu īmēne – bagātība

- Apzīmējums, kas nosaka statusu – Goda īmēne

Goda ģimenes apliecība

Goda ģimenes statuss – **valsts VIP karte!**

Prestižs

Projekta mērķis

- Samazināt izdevumus daudzbrīvīmenim, kur sāg nepilngadīgībī, tādējādi motivējot vecākus veidot daudzbrīvīmenes
- Kāpateicība vecākiem par krietnābrīvī audzināšanu
- Veicināt izpratni sabiedrībā, ka daudzbrīvīmenes statuss ir prestižs statuss
- Veicināt bezvecākiem palikušo brīvī adoptāšanu un aizbildnības nodibināšanu

Apliec bu izsniedz

- imen m, kur s tiek audzin ti tr s un vair k b rni, kas **patiesi** r p jas par b rniem

Nepieciešama cieša sadarbība ar bērni tiesu, sociālo dienestu

Iespēja paplašināt personu loku, pirms irot Goda imenes statusu.

- Krietn m imen m, kur s ir vismaz divi b rni -
Ja vismaz viens no b rniem ir adoptēts vai paņemts aizbildniecībā
Ja viens no b rniem ir invalīds

Personu loks, kur m pieš ir apliec bas

1. Vec ki

k dabiskie aizbild i (CL 223. pants);
adopt t js (CL 162. pants).

2. Aizbild i (CL 222. pants).

Aizbild i atvieto saviem aizbilstamajiem vec kus

3. B rni

l dz 18 gadu vecumam

no 18 gadiem l dz 24 gadiem,

kas ir visp r j s izgl t bas iest des kl tien izgl tojamie,

profesion l s pamatizgl t bas, arodizgl t bas vai

profesion l s vid j s izgl t bas programm s vai augst k s

izgl t bas iest d s pilna laika stud jošie

Vec kiem karte ir akt va, kam r visi b rni sasniedz 18 gadus vai 24 gadus (p c analo ijas ar b rnu pabalsta pieš iršanas laiku)

Vai var b t gad jumi, kad vec kiem pieš ir karti uz m žu?

Piem ram, izaudzin ti vair k par pieciem b rniem?

B rniem karte ir akt va l dz 18 gadu vai 24 gadu sasniegšanai

Daudzbrūņu imēņu skaits

- 2012.gada mart Latvijā bija aptuveni **34'609** daudzbrūņu imēnes

Statistikas dati pieejami VSAA par imēnes valsts pabalsta saņēmēju skaitu, taču tie var būt neprecīzi, jo ne visas imēnes piesakās saņemt imēnes valsts pabalstu, kā arī neparedz dati par bērnu vecumu līdz 1 gadam, par kuriem imēnes valsts pabalstu nemaksā.

Var pieņemt, ka Latvijā ir aptuveni 35'000 daudzbrūņu imēņu.

Audžu ime u un aizbild u skaits

- Latvij 2011.gad bija **585 audžu imenes**, kur s kopum uztur j s **1 099 b rni**;
- 2011.gad valst kopum bija **4 390 aizbild i**, kuru imen s kopum uztur j s **5 203 b rni**

B rnu inval du skaits

- 2012.gada febru ra m nes valst kopum par **1 731 b rniem** tika izmaks ts b rna inval da kopšanas pabalsts.
- Piemaksa pie imenes valsts pabalsta par b rnu inval du ir pieš irta par **7 336 b rniem**

Privileģijas/priekšrocības

- **Valsts** piešķir un nodrošina Goda ģimenes apliecību pašniekiem -
 - 1) atlaides muzeja apmeklējumiem, teātra izrādēm u.c.
 - 2) izglatītošo un kultūras pasākumos
 - 3) veselības aprūpes pakalpojumiem
 - 4) atlaides sabiedriskajā transportā
 - 5) brīvpusdienas pirmsskolas izglītības iestādēs/skolu /pamatskolu /
- **Pašvaldība** mērķa pasākumā, piemēram, atlaides mēneša maksām zīdīšanas, mākslas, deju skolās, sabiedriskajā transportā u.c.

Privātstāra

“Goda ģimenes atbalstošs uzņēmums”

(logotipa piešķiršana uzņēmumiem)

- Piem. - atlaides grāmatu iegādei, kancelejas precēm un skolas lietām, interneta pakalpojumu sniegšanai;
- pašas cenas kino apmekļojumam, izklaides parka izmantošanai - lojalitātes programma, aizsargot uzņēmuma privilēģiju kartes

Apliec b nolasm informacija

1. Vecuku apliec b – personas dati

- Informacija par b rniem, to skaits, cik no tiem nepilngadigi
- Ar ko ir laul b
- Pašvaldibas teritorija

2. B rnu apliec b – personas dati

- Informacija par veckiem
- Ja b rnam ir virs 18 gadiem, informacija, kas apstiprina, ka b rns stud

Iespējamās gradācijas

- Sudraba, Zelta un Dimanta Goda imenes apliecības, ar 3, 4, 5 un vairāk bāriem;
- Francijā, kur ir šādas speciālas kartes imenim ar vismaz trim bāriem, kas jaunāki par 18 gadiem, atlaides braucienos ar vilcienu būtiski mainās atkarībā no bāru skaita 3 – 30%, 4 – 40%, 5- 50%, 6 – 75%

Citu valstu pieredze

Francija

Imeni m ar vismaz
tr s b rniem jaun kiem
par 18

- Der ga tr s gadus vai kam r
imen ir tr s nepilngad gi
b rni.
- Atlaide sabiedriskaj
transport 50% apm r
- Atlaides citiem
pakalpojumiem vai
atseviš iem nodok iem (to
regul pašvald bas) 30%, 50%
vai 75% atkar b no b rnu
skaita

Vec kiem, kuri
uzaudzin juši vismaz
piecus b rnus

- Der ga sešus gadus vai l dz
beidz patst v gi uztur ties
Francij
- 30% atlaide sabiedriskaj
transport

Citu valstu pieredze

It lija

- **Modenas municipalitātes projekts**

- Izstrādāts kopā ar privātu banku, iekaujot projektā vairāk nekā 1000 dažādu pakalpojumu
- Pienākšanās mērķis ir vismaz trīs bērnus un gada ienākumiem zem 80 000 eiro
- Aptuveni 1000 – 1200 ieguvēju un pastāvīgā lietotāju
- Lai saņemtu priekšrocības, jābūt ar identifikācijas dokumentam

- **Citas pašvaldības ir sīku izstrādātāju projekts**

- Bergamo, Bolonja, Trieste, Parma and Milāna

Citu valstu pieredze

Spānija

- Izsniiedz katrā reģiona pašvaldībā
- Ja viens vai abi vecāki ir miruši, imenes, kurai piešķirta šīs kartes, bērni var saņemt augstāko izglītību bez maksas
- Atlaides no 20% līdz 50% braucieniem ar vilcienu vai autobusu (Nacionālajai pasažieru vilcienu kompānijai RENFE un kompānijām, kas veic pārvadājumus ar autobusiem)
- Atlaide no 5% līdz 10% apmērā vietējiem lidojumiem
- Sociālais drošības maksas atmaksa 45% apmērā, ja darbinieku, kas ir pārsniedzis par bērnību un mājām, ja abi vecāki nestrādā mājās.
- Bērnu kopšanas atvairinājuma pagarinājums par 20 dienām
- Priekšrocības bērniem saņemt publiskās stipendijas
- Atlaide ieejai muzejos, atrakciju parkos u.c.

Eiropas lielo ģimeņu karte

- Eiropas Lielo ģimeņu karte ir konfederācija pārstāv daudzbrīvu ģimeņu organizācijās 15 ES valstīs, taj skaitā arī Latvijā
- Mēs ir autiņmeitenes, kas atbalsta citus mūsu dalībniekus

Siguldas pašvaldības projekts – labas prakses piemērs

- Kā pateicība nodokļu maksātājiem
- Dažādas priekšrocības, apmeklējot kultūras un sporta pasākumus
- Iespēja izdevīgāk iegādāties preces un pakalpojumus
- Personām, kas jaunākas par 16 gadiem, maznodrošinātājiem, invalīdiem vai pensionāriem kartes tiek izsniegta **bez maksas**. Par jauno kartes cenu – **Ls 2,50**.
- Pusgada laikā kartes saņemsi vairāk nekā 6000 iedzīvotāju
- Šobrīd pieejami vairāk nekā 160 pakalpojumi ar atlaidi ne tikai Siguldas novadā, bet arī ārpus tā.

Iespēja izvēlēties no daudziem ID karšu dizainiem

Problējumi

Ja laulība šķirta

Goda imenes apliecību piešķir ar vienam vecākam, kurš steno ikdienas aizgādību par bērniem

Civillikuma 178.¹ nosaka, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīgā aizgādība turpinās. **Ikdienas aizgādību steno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.**

Kā ar faktiskajiem – nereistrtajiem attiecībām, kuru rezultātā audzina trīs un vairāk bērnus?

Izsniegšana un drošība

- Apliecinājums izsniedz PMLP sadarbība ar pašvaldību – nosaukt personām uzaicinājumu saņemt piešķirto Goda imenes statusa apliecinājumu
- Tehniskais nodrošinājums?! Vai pastāv iespēja piemērot esošās PMLP ID karšu izgatavošanas iekārtas?
- Kā novērst apliecinājumu piešķiršanas aunu pretgu izmantošanu?
- Kā novērst apliecinājuma viltošanu?
- Sadarbība ar komercbankām – bankas karšu termiņlietošanai, kuras informācijas lasītāji.

Apliec bu un projekta izmaksas

- Francij kartes cena ir 19 eiro

Cena nemain s, atkar b no t , cik kartes kop imenei tiek izsniegta

- Iesp jam apliec bas cena Latvij

1. Person m, kas jaun kas par 16 gadiem, maznodrošin tajiem, inval diem vai pension rjiem apliec ba tiek izsniegta **bez maksas. P r jiem 3 Ls**

2. **imenes apliec bu komplekts – viena cena - 10Ls/**, neatkar gi no imenes locek u skaita

- Tir ža 100 000 kartes – aptuven s izmaksas 20 000Ls

Visa projekta izmaksas - ?

Valsts programma
«**Goda imenes statuss**»
solis – Goda virzien .

stemosim to!